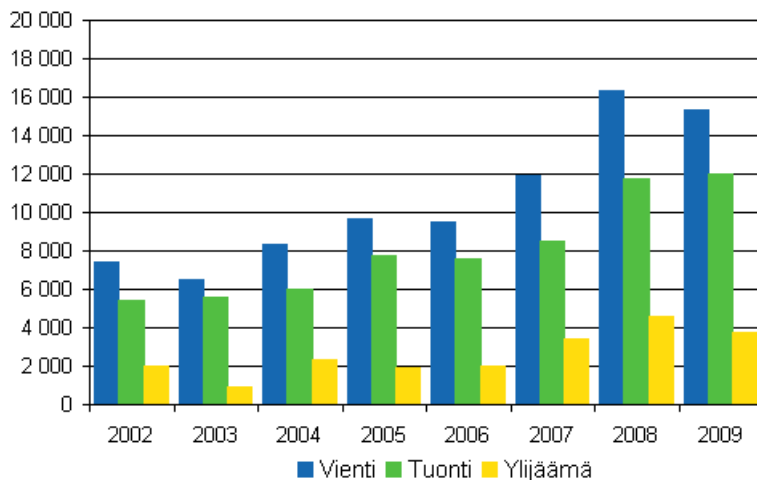

Palvelujen ulkomaankauppa 2009

Palvelujen ulkomaankaupan ylijäämä laski vuonna 2009

Tilastokeskuksen lopullisten tietojen mukaan palvelujen ulkomaankaupan ylijäämä supistui 3,3 miljardiin euroon vuonna 2009, mikä on yli neljänneksen vähemmän kuin vuonna 2008. Palveluja vietiin vuonna 2009 noin 15 miljardin euron arvosta palvelujen tuonnin ollessa 12 miljardia

Palvelujen vienti, tuonti ja ylijäämä, 2002–2009, miljoonaa euroa

Ulkomaankaupan ylijäämä supistui palvelujen viennin laskun ja tuonnin hienoisen kasvun myötä. Viennin arvo laski vuonna 2009 6 prosenttia eli noin miljardi euroa vuoteen 2008 nähden. Vastaavasti palvelujen tuonti kasvoi kaksi prosenttia, yhteensä 230 miljoonaa euroa.

Palvelujen ulkomaankaupan ylijäämä kasvoi rojalti- ja lisenssimaksuissa. Näiden palvelujen vienti kasvoi 245 miljoonaa euroa tuonnin laskiessa 468 miljoonalla eurolla. Rojaltien ja lisenssimaksujen palvelujen ulkomaankaupan alijäämä vuonna 2008 oli 373 miljoonaa euroa, kun vuonna 2009 ylijäämä oli 373 miljoonaa euroa.

Palvelujen viennissä tärkeimmät kauppakumppanit olivat Intia, Ruotsi ja Kiina. Ruotsin lisäksi lähialueiden maista eniten palveluja vietiin Venäjälle ja Saksaan. Palvelujen tuonti on keskittynyt vientiä selvemmin tiettyihin maihin. Tärkeimpiä palvelujen tuontimaita ovat edelleen Saksa, Yhdysvallat, Iso-Britannia ja Ruotsi.

EU15 -maiden osuus palveluviennistä pysyi edelleen matalalla tasolla tilaston alkuvuosien tasoon verrattuna. Kiinan ja Intian osuus palvelujen ulkomaankaupasta kasvoi vuonna 2009. Näiden maiden merkitys kauppakumppaneina on kasvanut vuodesta 2002.

Palvelujen ulkomaankaupan tilasto perustuu Tilastokeskuksen palvelujen ulkomaankaupan vuosi- ja neljännesvuositiedusteluihin. Tiedot sisältävät konserniyritysten välisen palvelukaupan. Tilaston tietoihin eivät sisälly kuljetuksen, matkailun tai vakuutuksen palvelut. Tietoja käytetään osana Suomen Pankin laatimaa maksutasetta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Palvelujen tuonti palveluerittäin 2002–2009, miljoonaa euroa	4
Liitetaulukko 2. Palvelujen vienti palveluerittäin 2002–2009, miljoonaa euroa.....	4
Liitetaulukko 3. Palvelujen vienti maittain 2002–2009, miljoonaa euroa.....	5
Liitetaulukko 4. Palvelujen tuonti maittain 2002–2009, miljoonaa euroa.....	6
Palvelujen ulkomaankauppatilaston laatuseloste.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Palvelujen tuonti palveluerittäin 2002–2009, miljoonaa euroa

Palveluerä -- tuonti	Vuosi							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Posti- ja telekommunikaatiopalvelut yhteensä	293	249	228	474	430	318	371	392
- Posti- ja kuriiripalvelut	34	43	28	71	57	62	71	76
- Telekommunikaatiopalvelut	259	206	200	403	373	255	300	316
Rakennuspalvelut	223	261	497	388	261	248	411	371
Tietotekniikka- ja informaatiopalvelut yhteensä	395	427	592	929	891	1 094	1 311	2 421
- Tietotekniikkapalvelut	363	407	561	904	879	1 077	1 293	2 366
- Informaatiopalvelut	32	19	31	25	12	17	18	56
Rojaltit ja lisenssimaksut yhteensä	641	545	644	902	1 031	1 051	1 380	912
Muut liike-elämän palvelut yhteensä	3 703	4 038	3 900	4 830	4 944	5 791	8 266	7 864
- Laki- ja tilinpito, hallinto- ja PR-palvelut	216	207	230	288	220	400	364	283
- Mainonta, markkinointitutkimus ja mielipidemittaukset	701	759	736	1 076	1 069	1 359	1 804	1 762
- Tutkimus- ja kehittämisspalvelut	1 500	1 686	1 573	1 775	1 879	1 872	3 550	3 126
- Arkkitehti-, insinööri- ja muu tekninen palvelu	69	77	92	135	158	144	164	111
- Maatalous-, kaivos- ja muu jalostuspalvelu	2	1	8	9	13	13	11	16
- Muualla erittelemättömät liike-elämän palv. ml. välityskauppa, käyttöleasing ja muualla luokittelematt. konsernien sisäiset palvelut	1 216	1 310	1 261	1 548	1 605	2 004	2 373	2 566
Henkilökohtaiset palvelut, kulttuuri- ja virkistyspalvelut yhteensä	64	22	23	19	21	34	33	42
- Audiovisuaaliset ja siihen liittyvät palvelut	58	6	6	10	8	21	14	30
- Muut henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut	6	16	17	9	14	12	19	12
Muut erittelemättömät palvelut	128	78	123	197	0	0	0	0
Tuonti yhteensä	5 448	5 620	6 007	7 738	7 578	8 535	11 771	12 001

Liitetaulukko 2. Palvelujen vienti palveluerittäin 2002–2009, miljoonaa euroa

Palvelutyypit -- vienti	Vuosi							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Posti- ja telekommunikaatiopalvelut	252	202	251	316	342	314	337	237
- Posti- ja kuriiripalvelut	40	49	68	145	143	161	210	114
- Telekommunikaatiopalvelut	212	153	183	171	199	154	127	123
Rakennuspalvelut	276	363	601	460	278	310	899	935
Tietotekniikka- ja informaatiopalvelut	533	501	608	1 213	1 177	1 338	5 657	5 075
- Tietotekniikkapalvelut	518	492	576	1 194	1 136	1 335	5 650	5 067
- Informaatiopalvelut	16	9	31	19	41	3	7	9
Rojaltit ja lisenssimaksut	594	443	675	969	850	930	1 007	1 252
Muut liike-elämän palvelut	5 489	4 843	6 032	6 367	6 874	9 008	8 404	7 858
- Laki- ja tilinpito, hallinto- ja PR-palvelut	96	161	138	178	138	155	171	133
- Mainonta, markkinointitutkimus ja mielipidemittaukset	77	113	136	130	83	117	116	165
- Tutkimus- ja kehittämisspalvelut	200	283	235	274	260	248	281	259
- Arkkitehti-, insinööri- ja muu tekninen palvelu	251	272	280	327	285	310	341	270
- Maatalous-, kaivos- ja muu jalostuspalvelu	92	89	1	4	50	60	43	25
- Muualla erittelemättömät liike-elämän palv. ml. välityskauppa, käyttöleasing ja muualla luokittelematt. konsernien sisäiset palvelut	4 774	3 925	5 241	5 453	6 060	8 117	7 452	7 006
Henkilökohtaiset palvelut, kulttuuri- ja virkistyspalvelut	12	26	13	10	19	14	34	5

Palvelutyyppe -- vienti	Vuosi							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
- Audiovisuaaliset ja siihen liittyvät palvelut	6	23	4	6	3	9	3	3
- Muut henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut	6	3	9	4	16	5	31	2
Muut erittelemättömät palvelut	267	120	124	308	0	0	0	0
Vienti yhteensä	7 424	6 499	8 303	9 642	9 540	11 914	16 338	15 361

Liitetaulukko 3. Palvelujen vienti maittain 2002–2009, miljoonaa euroa

Maa	Vuosi							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
EU15-maat (1)	3 198	2 622	3 272	3 045	2 927	3 006	5 431	4 284
Alankomaat	261	242	471	303	278	251	338	411
Belgia	105	112	96	119	126	95	117	122
Britannia	854	506	586	401	386	351	552	655
Espanja	77	84	110	55	55	86	214	252
Irlanti	58	101	141	83	45	38	68	106
Italia	201	145	173	180	205	266	603	365
Itävalta	66	64	99	134	149	120	153	128
Kreikka	65	47	49	71	75	69	105	105
Luxemburg	12	8	25	36	25	14	9	60
Portugali	52	38	46	47	52	55	63	81
Ranska	310	171	228	167	178	155	327	259
Ruotsi	589	572	654	841	760	738	976	851
Saksa	432	444	491	432	449	641	1 718	720
Tanska	116	88	103	176	144	127	188	168
Muu maailma (2)	4 224	3 878	5 131	6 597	6 613	8 908	10 907	11 078
Norja	132	121	153	153	162	207	249	280
Viro	98	73	63	79	87	96	122	94
Venäjä	429	579	1 111	734	605	996	935	827
Sveitsi	362	360	188	225	242	246	281	259
Kanada	23	20	25	45	77	95	194	130
Yhdysvallat	445	411	440	473	461	348	513	535
Japani	177	87	36	38	32	35	120	137
Kiina	...	327	692	587	446	563	725	1 174
Intia	...	18	45	373	418	830	1 137	1 151
Muut	2 558	1 882	2 378	3 890	4 083	5 490	6 631	6 489
Yhteensä (1)+(2)	7 422	6 500	8 403	9 642	9 540	11 914	16 338	15 361

Liitetaulukko 4. Palvelujen tuonti maittain 2002–2009, miljoonaa euroa

Maa	Vuosi							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
EU15-maat (1)	3 200	3 304	3 347	4 361	3 915	4 551	6 800	7 019
Alankomaat	342	326	360	427	317	304	357	290
Belgia	152	162	150	144	125	135	145	132
Britannia	965	934	859	1 173	1 101	1 240	1 459	1 241
Espanja	37	38	49	71	60	59	81	89
Irlanti	80	146	177	202	125	137	196	241
Italia	75	90	67	74	66	68	244	205
Itävalta	52	48	64	57	74	72	95	100
Kreikka	14	38	19	29	19	14	42	45
Luxemburg	9	12	10	24	14	10	13	8
Portugali	7	7	5	9	7	6	58	70
Ranska	182	181	213	246	177	182	224	278
Ruotsi	668	606	620	953	724	876	870	1 265
Saksa	448	497	561	665	694	984	2 505	2 577
Tanska	169	219	193	287	412	464	511	479
Muu maailma (2)	2 331	2 413	2 660	3 379	3 662	3 984	4 971	4 982
Norja	144	140	128	179	151	195	202	194
Viro	57	58	56	98	92	111	177	120
Venäjä	194	234	334	387	267	327	268	108
Sveitsi	103	133	154	251	157	212	289	221
Kanada	44	30	45	57	110	100	133	207
Yhdysvallat	1 044	825	924	986	1 520	1 320	1 504	1 323
Japani	41	34	80	55	96	77	118	108
Kiina	...	19	77	54	162	222	363	636
Intia	...	101	238	374	137	182	324	457
Muut	704	839	624	938	970	1 238	1 593	1 608
Yhteensä (1)+(2)	5 531	5 717	6 007	7 740	7 577	8 535	11 771	12 001

Palvelujen ulkomaankauppatilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilaston tuottaa Tilastokeskus. Tilaston laatiminen perustuu Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetukseen (184/2005), jossa säädetään maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevista tilastoista. Lisäksi laadinnassa noudatetaan Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n maksutasekäsikirjan (Balance of Payments Manual 5th ed. 1993) ja Yhdistyneiden kansakuntien julkaiseman kansainvälisen palvelukaupan tilastoja koskevan käsikirjan (Manual on Statistics of international trade in services) suosituksia. Palvelujen ulkomaankaupan vuositiedustelu on lakisääteinen tiedonantajille perustuen tilastolakiin (280/2004, 14 §). Tilastokeskus rahoittaa palvelujen ulkomaankauppatilaston tuotannon.

Tilasto kattaa maksutaseen muut palvelut -erän ilman vakuutus- ja rahoituspalveluita. Sisältöön ei näin ollen kuulu matkailuun tai kuljetukseen liittyvät palvelut. Viennin ja tuonnin palveluerittäiset tiedot luokitellaan 231 eri maahan maksutaseen maaluokitusten mukaisesti.

Tilasto kattaa seuraavat palveluerät:

- **Viestintäpalvelut**
  - Postipalvelut
  - Kuriiripalvelut
  - Televiestintäpalvelut
- **Rakentamispalvelut**
  - siitä: materiaalimenot ulkomailla (vain vienti)
  - siitä: palkkamenot ulkomailla (vain vienti)
- **Tietojenkäsittely- ja tietopalvelut**
  - Tietojenkäsittelypalvelut
  - Uutistoimistopalvelut
  - Muut tiedontarjontapalvelut
- **Rojaltit ja lisenssimaksut**
  - Franchising- oikeudet ja muut vastaavat oikeudet
  - Muut rojaltit ja lisenssimaksut
- **Välityskauppa ja muut kaupankäyntiin liittyvät palvelut**
  - Välityskauppa
  - Muut kaupankäyntiin liittyvät palvelut
- **Käyttöleasingpalvelut**
- **Erilaiset liike-elämän, ammatilliset ja tekniset palvelut**
  - Lakiasiainpalvelut
  - Laskentatoimen, tilintarkastus-, kirjanpito- ja veroneuvontapalvelut
  - Yritysten ja liikkeenjohdon konsultointi- ja suhdetoimintapalvelut
  - Mainonta, markkinatutkimus ja mielipideselvitykset
  - Tutkimus ja kehitys
  - Arkkitehti-, insinööri ja muut tekniset palvelut
  - Jätteiden käsittely- ja puhdistuspalvelut
  - Maatalous, kaivostoiminta ja muu paikalla tapahtuva jalostus
  - Muut liike-elämän palvelut
  - Konsernien sisäiset palvelut, muualla luokittelemattomat
- **Henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut**
  - Audiovisuaaliset ja niihin liittyvät palvelut
  - Koulutuspalvelut
  - Terveyspalvelut
  - Muut henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut, muualla luokittelemattomat

Palvelujen ulkomaankaupan tilastoa käytetään maksutaseen ja kansantalouden tilinpidon laadinnassa. Tilastokeskus toimittaa tiedot maksutasetta varten Suomen Pankkiin, joka toimittaa tiedot edelleen Eurostatille, Euroopan Keskuspankille (EKP), Kansainväliselle valuuttarahastolle (IMF) ja OECD:lle.

Palvelujen ulkomaankauppatilasto on valtakunnallisesti kattava. Koska tiedot kysytään yritystasolla, tilastoa ei voi alueellistaa.

Palvelujen vienniksi lasketaan tilanteet, joissa yritys vastaanottaa korvauksen vastikkeena palvelusta ulkomaiselta talousyksiköltä. Vastaavasti tuonnissa suomalainen talousyksikkö maksaa ulkomaiselle toimijalle vastineena palvelusta. Tilastoon sisältyvät myös konserniyritysten väliset palvelutransaktiot.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilastotiedustelun kehikko muodostetaan Tilastokeskuksen yritysrekisterin pohjalta. Tilastoinnin perusyksikkö on yritys. Tiedot kootaan vuosittaisella ja neljännesvuosittaisella tiedustelulla suoraan yrityksiltä. Vuosittain tiedustelujen piiriin kuuluu kaikkiaan noin 2300 yritystä. Tiedustelussa hyödynnetään Tullihallituksen tilastoja tavarakaupasta.

Yritysrekisteristä poimittu kehikko jaetaan kokonaistutkimukseen ja kolmeen otokseen.

Kokonaistutkimukseen kuuluvat yritykset, joilla on yli 120 työntekijää tai jotka ovat raportoineet edellisvuonna palvelujen ulkomaankauppaa. Yksi otoksista muodostetaan ulkomaisista tytäryhtiöistä, jotka eivät kuulu kokonaistutkimukseen, ja kaksi muuta otosta muodostetaan yritysten koon perusteella. Kokonaistutkimukseen kuuluvilta yrityksiltä kysytään sekä maa- että palvelueräjakautuma, otosyrityksiltä vain palvelueräjakautuma.

Otokset jaetaan ositteisiin, joista tehdään satunnaisotanta. Otostiedot korotetaan kattamaan koko osakehikko. Korotetut tiedot jaetaan maittain ja palveluittain kokonaistutkimuksen maa- ja palvelueräjakautumien mukaisesti. Vastaamattomien kokonaistutkimukseen kuuluvien yritysten tiedot imputoidaan edellisen vuoden vastauksen tai henkilöstömäärän perusteella.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tutkimuksen tärkeimmät virhelähteet liittyvät vastauskatoon sekä yli- ja alipeittoon. Koska palvelujen ulkomaankaupan tiedustelujen vastausprosentti vuositasona on ollut noin 90, on vastauskadon vaikutus vähäinen. Kyselytutkimuksen peitolla tarkoitetaan tutkimuskehikon oikeellisuutta suhteessa siihen yritysjoukkoon, joka kyselyllä halutaan tavoittaa. Tämän tiedustelun kohdalla lähinnä alipeitto on mahdollinen virhelähde, koska kaikkien vientiä ja tuontia harjoittavien yritysten määrittäminen on haastavaa.

Palvelujen määritelmät sekä tiedonantajien mahdollisuudet toimittaa niiden mukaista relevanttia tietoa ovat yksi oleellinen virhelähde. Palveluerien määritelmien suhteen tapahtuu väärinkäsityksiä, jolloin tiedusteluun vastaukset jäävät puutteellisiksi tai kirjautuvat osin väärin eriin. Lisäksi tiedonantajien on joissakin tapauksissa hankala kerätä oikeat tiedot yrityksen tietojärjestelmästä, jolloin tieto on arvioitu yrityksessä.

Tiedot julkaistaan karkeammalla tasolla kuin kerätään, jotta yksittäisen yrityksen antamat tiedot eivät paljastu.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto ilmestyy vuosittain. Tilaston tiedot kattavat kunkin kalenterivuoden aikana toimitetut palvelut.

Ennakkotiedot palvelujen ulkomaankaupasta julkistetaan kesäkuun alussa. Lopulliset tiedot julkaistaan noin vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Ennakolliset tiedot voivat muuttua aineiston täydentymisen ja muutosten vuoksi.

Tilastokeskuksen julkaisukalenteri löytyy osoitteesta:

<http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Palvelujen ulkomaankauppatilaston tiedot sekä kuvaus ja muut metatiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/pul/index.html>

Lisäksi tietoja palvelujen ulkomaankaupasta julkaistaan Tilastokeskuksen Yritysten kansainvälistyminen -painojulkaisussa. Julkaisujen tilaukset: <http://tilastotori.stat.fi/>

Suomen Pankki julkaisee maksutaseen yhteydessä tietoja palvelujen ulkomaankaupasta: <http://www.bof.fi/fi/tilastot/maksutase/index.htm>

Palvelujen ulkomaankauppatilaston yritysaineisto on mahdollista saada tutkimuskäyttöön suojatussa muodossa. Käyttö tapahtuu Tilastokeskuksen tutkimuslaboratoriossa. Lisätietoja: <http://tilastokeskus.fi/tup/yritysaineistot/index.html>

Lisätietoja tilastosta antavat Yhteystiedot -sivulla mainitut henkilöt. <http://www.stat.fi/til/pul/yht.html>

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Suomen Pankki julkaisee palvelujen ulkomaankaupan tiedot osana maksutasetta. Maksutaseen palvelujen ulkomaankaupan tietoihin sisältyy palvelujen ulkomaankaupan tilastossa julkistettujen palvelujen lisäksi kuljetus, matkailu sekä rahoitus- ja vakuutuspalvelut.

Kansantalouden tilinpidon julkaisemiin palvelujen ulkomaankaupan tietoihin eivät sisälly rakennuspalvelut ja niihin lisätään välilliset rahoituspalvelut (FISIM). Tältä osin tiedot poikkeavat maksutaseessa julkaistuista palvelujen ulkomaankaupan tiedoista.

7. Selkeys ja eheys / yhtenäisyys

Palvelujen ulkomaankaupan tiedot ovat yhtenäisiä ja vertailukelpoisia tilastovuodesta 2002 alkaen. Tietoja on kerätty vuodesta 1999 alkaen.

Tuontitietoja on korjattu vuosien 2002-2006 osalta vuoden 2007 aikana. Korjauksen syynä olivat tiedonantajilta saadut lisätiedot. Vuotta 2002 edeltävät tuontitiedot eivät tästä syystä ole vertailukelpoisia korjattujen vuosien kanssa.

Keväällä 2006 palvelujen viennin tasoa korjattiin vuodesta 2000 vuoteen 2005. Korjaus johtui tilastosta aiemmin puuttuneiden palveluerien sisällyttämisestä tilastointiin.

Viennin tasokorjauksen yhteydessä palvelujen viennin maajakauma vuosille 2000 - 2004 jouduttiin palveluerän muualla erittelemättömät liike-elämän palvelut (ml. välityskauppa, käyttöleasing ja muualla luokittelemattomat konsernin sisäiset palvelut) osalta arvioimaan. Arvioinnissa hyödynnettiin tavaroiden ulkomaankaupan maajakaumaa. Palvelujen viennin osalta vuoden 2005 tiedot eivät siten ole maajakauman osalta vertailukelpoisia aiempien vuosien vientitietojen kanssa.

Lisätietoja

Jaakko Salmela (09) 1734 2953

Marjatta Tenhunen (09) 1734 2927

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

globalisaatio.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Palvelujen ulkomaankauppa 2009, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute